voluntatem iustissimo volũtatis Diuinæ beneplacito patienter in omnibus deuotè & humiliter, cum firmissima Diuinæ Misericordiæ participatione subijcere. Paracelsus vocat morbos Deales ex Ente Dei qui eiusmodi morbos omnes infligit, & solus per bonos & malos operatur, Sanationem ait, Fide fieri, vel finito purgatorio, curationem demum per medicamenta tentandam. Causæ morborum Entis DEI sunt imperscrutabiles, hîc curatio debet in Fide quæri, non in Natura: sicut etiam in cura morborum Dealium, Entis DEI vel in cura deifica seu Fideli obseruandus est Terminus prædestinatus iuxta voluntatem Diuinam.

VI. DE VNICA ET SVMMA antiquissimorum Philosophorum Medicina.

Hæc Philosophia occulta Minerua & hic margarita vnica pretiosissima omnẽ æstimationem excedit.

PORRO, quod ad summam illam ac vniuersalem Medicinam attinet Philosophicam, vt auctarij vice etiam hoc addam, nec legitur à Diuina Munificentia maius emanasse Donũ Sapientiæ: Nec Anima Rationali excepta, quæ post Deum in Cœlo & Terra nil admirabilius pensiculari potest, sublimius, nobilius ac præstantius sub Cœlo datum hominibus, quam hoc secretissimum secretorum Arcanorum Arcanum,

num, in quo cùm ad Planetas inferioris Astronomiæ, quorum imperfectiones & sordes fortissima sua impressione penetrando euanescere facit (omnem enim Sulphureitatem extraneam & immundam Terrestreitatem à metallicis & Humanis corporibus segregat) tum etiam ad sanitatem laborantem & deperditam Humani corporis, igneo suo vigore restituendā ac conseruandam, mira imo omnia fiant, vt nunc præter infinita alia vsum taceam Magicum & supercœlestem postquam finita Radiorum Solis & Lunæ Influentia Gonetica & quarta supra suam natiuam Terram reuolutione, omni creata potestate Influētiali tam in Elementali mūdo, quàm Cœlesti aut supercœlesti absolutissimè dotatū est: Mirabiliū omnium mirabilissimum, siquidē Deus in suis operibus Mirabilis, etiā sua Dona Mirabilia, in Mirabilibus hominibus occultare consueuit. Omnis Antiquitas, omnis etiam omnium Gentium & Linguarum in doctrinæ huius traditione Veritas, consensus doctissimorum omnium illorum, qui in omni sæculo summa cum admiratione multorum & laude vixerunt, hoc ita se habere testatur: Hoc insuper præter ocularem multorū sæculi nostri inspectationem ac certificationem ex scriptis illorum, tot Hieroglyphicis, Magicis & Mathematicis Velamentis, tanta & tam certa Philo-

Vide Monadem Ioannis Dee Londinensis, & Rogerium Bacchonem.

ſophicæ Veritatis ſeric contextis ſtatuere haud difficile eſt. Quis igitur non admiretur & amplectatur tantum DEI ſummi Donum, pretium ſtudij, operæ & virtutis immortale, quod depulſo ſenio reiuuenecſcentiam, perpetuam ſanitatem ac ſine proximi detrimento victum & amictum honeſtum non per vſuram & fraudem, nec falſis mercimoniis, nec per oppreſſionem pauperum (vt iam diuites mundi ditantur) ſed per induſtriam operis & manuum laborem, Piis à Natura & Inſtitutione dignificatis pollicetur Philoſophis? Abſit itaque vt Priſcorum exemplo neglecto, talia DEI magnifacienda Magnalia, & ſtupendas Naturæ vires offuſcare, aut negare velim (qui enim ſpernit ſcientiam, ſpernit illum iuxta hanc artem veriſsimam Deus glorioſus & ſublimis) aut quod peius, ſicuti plurimi faciunt, tanquam otioſorum hominum ſpeculationes, aut inania inſanæ delirantisq; mentis ſomnia ac commenta calumniari, qui tamen apud ſapientes ſaltem iudicij ſui imbecillitatem produnt, & inſcitiæ ſuæ teſtes publicos aduocant: Calumniantes ergo & ignorãtes, quos & Fatuos Philoſophi vocant, ab hiſce tam diuinis Epulis arcendi vt & delirantes ſuis Phantaſticis ſomniis penitus relinquendi. Nonnulli hic arrigent aures, num proprio ingenio fretus auſim

etiam

etiam de huius quoque præparatione hoc loco gloriari, aut ostentationis ergo (vt Theatrici Philopluti & Philochremati Philosophistæ faciunt) absolutam huius artis cognitionem ambitioso mihi arrogare. Verùm cùm paulo ante lectori beneuolo promiserim, me experta saltē traditurum, nollem hoc loco (quod viri prudētis non est, sed impostorum proprium) de huius rei explorata certitudine vulgo sceleratissimè ementiri. Sacra namq; ac Diuina hæc non Sophistarum, sed philosophorum Ars atque Scientia, malè & perperam ab ignaris falsi damnata (siquidē inter omnes artes iam Liberales quā Mechanicas nulla tot impostoribus scateat vt hæc) merito ob admiranda quæ complectitur arcana venerāda est, & omnibus aliis scientiis terrenis anteferenda, à veris medicis, qui spiritu Diuinæ Sapientiæ illustrati honesto victu & amictu contenti & instructi (impossibile enim est indigentem aut non liberum Philosophari) Deum ad Salomonis exemplum non pro opibus largiendis, sed pro sapientia impetranda (vt aperiatur illis Diuinæ cognitionis armarium) veneratione religiosa precantur: & qui felicitatem suam Cœlo & DEI omnium bonorum largitoris saltem amore metiuntur: quos insuper amor secretorum & Naturæ iuxta Diuinā gratiam promouet & stimulat ad perscrutan-

Cotis vice fungēs accipi me hic volo veluti Indicem, qui præ foribus stans aliis (quibus prodesse magis quàm mihi ipsi valeam) iter quod ingrediendum sit ostendit.

dum: & qui desiderio scientiæ consequēdæ, absque vana spe lucri aut inanis gloriæ affectatione, nullum subire nimium laborem, honestum, diuturnum & possibilem in DEI Timore recusant: & tātis denique donis absq; malignitatis intentione neglecto aridæ sitis humanæ fonte, humillime cum metu & tremore vti ad Finē Magistro Naturæ debitū, Laudē scilicet & Honorē Dei, & suā proximiq; egeni vtilitatem constanti Taciturnitate, sine superbia omnium hominū inuidiā irritante, cupiunt: His inquam deauratæ doctrinæ Filiis (quorū aurū est Omnipotens Deus) maximum illud & omnibus diuitiis anteponendum Bonum: propter hominum sanitatem meritò & iure inuestigādum est, relictâ prouinciâ, metallica illa, qui fame impiâ, & sitibundo insaturabiliq; ditescendi desiderio, æqui & iniqui neglecto discrimine, dies noctésque horrendæ & corporis & animæ suæ periculo diuexātur. Nullius enim Rei auarū esse oportet Philosophum, præterquam Sapientiæ, quæ est circa Res Diuinas; Ideò Verus Philosophus nunquam diuitias quæsiuit, nec appetiit, sed potius in Naturæ mysteriis delectatus est, siquidem adeptus, nō vnius Regni tantum, sed totius ferè mundi valorē in crumenâ sua circumferre, & in Deo & cum Deo legitimè ceu totius mundi Dominus omnia possidere possit, totiq;

Sapientia cor in Constantia est.

Qui enim Thesaurū publice portant, & vtuntur, illi depradari cupiunt. Hiob. 22. sect. 25.

*totiq; Creaturæ in Dei timore & seruitio imperare. At donum istud, neque per iram, nec per vim intentatam, sed per Altißimi inspirationem vel immediatam, vel per Expertiã præceptoris sapientis in hac arte demonstrationẽ acquiritur ocularem. Hoc ita se habere extra omnem controuersiam, nemo nõ fatetur rectè Philosophantium. Sed quotusquisque est, qui dum certo subactoq; iudicio, mediisq; debitis cognitionem hanc ipsam quærit, Astra ita habeat benigna, vt per Cœlorum vestibulum & portam ad Apollinis sacraria intrare possit, & alienâ operâ montem Chymiæ ascendere? * Quis enim alteri manum porrigere auderet, nisi Timore DEI, Sanctimoniâ vitæ, Fide intemerata ac Harpocraticâ iam dudum multis factis periculis eum cognouerit conspicuum? Qui desiderat hanc artem, mancipium aliorum arbitrij & pecuniæ non existat, & solus sit,*

Præbet amicorum nihil nisi copia damnum.

Siquidem ipsa etiã socij morosa inhabilitas, arrogans loquacitas, pertinax incredulitas, inuidia & detestanda infidelitas, Epicuræa tandem indignitas in omni operatione effectum impedit, atque disturbat. Veneranda Antiquitas vno ore fatetur, à primo homine vsque ad vltimum neminem potuisse secretum istius artis Diuinũ adinuenire suo ingenio Naturali,

* *Sed vbi reperitur Ægyptius ille ales, & laudabimus eiusmodi Phœnicẽ. Vide Paracels. in frag. medicis ad Tomum quartũ referendis fol. 311.*

Non datur alicui aliquis nisi per reuelationẽ Diuinam, aut per vocem viuentis seu ostensibilẽ doctrinã.

Nulla est rerũ perfectio absque Diuinitatis auxilio & eius demõstratione.

secundum Rationem Naturalem solam, nec secundum Experientiã, cum ipsum supra Rationem existat, vt quid Diuinum & occultum, attestantibus hoc ipsum perpetuis & molestis laboribus illorum præsertim qui hanc Scientiam assidua lectione & collatione autorum addiscere insudarunt: Sed Deum gloriosum, gratiarũ largitorem optimum suis fidelibus sapientibus, & ipsum timentibus ac honorantibus id aperuisse & propalasse, vt suam omnipotentem bonitatem intelligant, recolant & ament, eumq; in suis mirabilibus glorificando omnibusq; viribus, ei sine aliqua sorditie, vitio aut peccato in Sanctitate & Iustitia requisita inseruiendo videant, quantum ipse fecit pro hominibus bonæ voluntatis: Et sic finaliter qui misericordia Infinitus est, gratiis infinitis, feruentissimo Pietatis & Gratitudinis amore accensi, dignum inueniant, cuius sanctissimum & tremendum nomen sit benedictum in sæcula.

Sir. c. 38.

His collecta mente perpensis, nemini videatur mirum, si inter tot millia quærentium (postposito præpostero ordine Regni DEI & Lapidis Cœlestis studio præcipuo) ne vni Naturæ fores ablato retrò portam Diuino obice reserentur, Voluntate proculdubio Omnipotentis DEI resistente, qui hominum scrutatur Corda & Renes, suaq; munera & dat & subtrahit cui vult.

Hæc vnica & vera via ad omnia secreta est, vt secundum Saluatoris præceptum ad Deum omnis Boni autorẽ recurramus.

Opus

Opus enim hoc non in Posse volẽtis, sed in Velle miserentis DEI consistit, qui nouit nõ expedire omnibus ad salutem, habere cum Sanitate Honores & Diuitias. Et quamuis alicui Horti Philosophici clauis forte contingat (sicuti scit quibusdam euenisse) attamen propter pessulatam Ianuam, Gratiæ videlicet & Benedictionis Diuinæ denegationem & resistentiam, nunquam potuerunt aperire, multo minus intrare, & desideratos Hermeticæ Arboris decerpere fructus, mysteriiq; huius suauissimis potiri nucleis. Sic nostro sæculo impostores quidam Verissimum Fermentum Philosophicum (ab aliis tamen præparatum) illicitis mediis per fas & nefas acquisitum, propter principij ignorationem vlterius multiplicare non potuerunt, (siquidem sanctissima hæc scientia tales imperitos Thrasones nunquam in sua penetralia intromittit. Hoc est illud opus, sub Virginis Philosophicæ vestimento reconditum: quod nec frater fratrem docere voluit (Ideo vanus conatus Adeptum Philosophum promeritis beneficiis, beneuolentiâ, seu quocunque excogitando officiorum genere ad communicationem velle incitare) Hoc est illud in Mentis Memoriæque Thesauris secretissimis repositum & sepultum Secretum, super quo iura ferunt occultiores sagaci ingenij subtilitate genuini Philo-

Deus non vult omnibus scientiam manifestare, propter euitationē scandalorum.

sophi (qui maledictionē DEI Sophorumq; posteris relictam execrationem veriti, de industria sunt scabri & salebrosi, ne quibuslibet abstrusiores suos sensus proderēt, & nobilissimam in huius Scientiæ gemmā porcis & suibus proijcerent) quod non indicarent in aliquo libro: neque aliquis eorum in sinu cordis hanc cognitionem seruantium patefecit illam, nisi intellectum habentibus allegoricè: Ea siquidem facultas Philosophis concessa, vt quia Rerum Domini facti sunt, etiam Nomina ad arbitriū dispensare possint, & suos partus pro libitu vestire: Licet egregiè & summa cum ingenuitate Veri Philosophi sese mutuo vnum eandemque

Hoc non creditur, sed tentatum cum laboris, tedij & dāni lucro circa finē acta probanti certificatur.

molientes: colentes agrum, perceperūt semper, sicuti in præceptis illorum, tanquam in speculo, sagacis ingenij viris, à Deo ad eiusmodi mysteria electis, dignis & in arte iuratis innotuit satis: attribuerunt autem illud Deo glorioso, vt pro suo beneplacito inspiraret cui vellet, & prohiberet à quo vellet: affirmantes nihilominus sanctè, neminem ad optatum finem (posthabitis omnibus particularibus virtute tingendi naturaliter prorsus destitutis, nisi è primo fonte progrediantur) posse peruenire, antequam per circularem Elementorum rotam Artis & Naturæ beneficio ad Hexagoni formam Solis Pinguedo seu Sanguis & lunariæ Ros in vnum coniun-

In hoc se totius negotij cardo vertit, vt Aurum Sale Naturæ Animatum præcipuum

coniungantur corpus, quod nisi Deus Altissimus voluerit, nūquam fiet, qui vnus singulare hoc Spiritus Sancti donum, & impretiabile pretium, & cui & quando visum est ex speciali misericordia benigne impertitur. Et cui non vult aliquid de suis Thesauris largiri, vt technis quibuscunque adhibitis, inuito Deo nihil abstulerit vnquam: Spiritus enim ex gratia procedit, qui quos vult inspirat. Cùm igitur omnis conatus mortalium sit irritus, quē Deus non promouerit (nisi quis indubitatissimæ huius Veritatis iactura, velit negare Deum esse vniuersi moderatorem, & Creatoris sui contradicendi voluntati, se temerario, gigantео sacrilego opponere ausu, Numinisq; indignationē manifesto incurrere periculo) mirari satis non possum quod nostro sæculo, multi magni inutiliter tempus & pecuniam consumentes viri, cum mundo decipi cupienti sibi ab aureis circumforaneorum, & contra conscientiam vitiosorum & mendacissimorum impostorum pollicitationibus patiantur imponi, non reputantes secum, sine artibus liberalibus & præclaris (quibus illi Philosophistæ Impostores qui de Fontibus Naturæ ne guttulam gustauerunt, prorsus destituuntur) nullam mysteriorum perfectam vnquam perceptionem esse acquirendam: Suis Phantasticis & Phreneticis inuen-

fiat subiectū medicinæ Philosophorū metallicæ.
Lege 1. c. Geneseos sect. 27. & 28.
Tabulam Hermetis.
Morienem Alanum Rodargirum Monachē Trevisanum Lullium.
Leuit. cap. 26. sect. 20.
Magni viri committunt magnos errores.
Psal. 25. sect. 14.
Sir. 43. sect. 37.
Prou. 3. sect. 32.
Sap. 1. sect. 4.

tionibus, Gymnosophistæ illi, credulorum hominum aures ditant, pecunia inanes vt reddant loculos, pollicentur magna & mentiuntur omnia, & nihil præstant credentibus incautis aliud, quàm térque quatérque deceptos semper nouis præstigiis, dolis & fraudibus subtilissimis denuo fallere: à quorum consortio non aliter est fugiẽdum, quàm à sæuissimis inferni cruciatibus. Et quod potissimum Sapientiam Domini, cuius mysterium saltem apud Timentes eum, in eiusmodi animas malignas & indignas non ingredi, quæ totum vitæ decursum in Vanitatum & Fraudium inquisitionibus transegere, & vniuersum ferè meridiem frustratoriis suis Dealbationum, Rubefactionum, Incrustationumq; operibus, dedita opera malitiosè deceperunt. Atque ita illis Pandoræ fabulam ludentibus, nihil aliud tandem contingit, quàm quod euenturum ipsis Alphidius prædixerat, vt consumpto per circulationẽ cerebro, pro Tinctura colorẽ, pro Lapide Hermetico saxum vel vitrum, & pro Thesauro carbones ac cineres reperirent: Et quis nõ admiretur efficacem hanc Impostorum vim transmutatoriam, quæ sapientes in stultos, robustos in infirmos, diuites in pauperes, & pauperes obæratos in desperatos ac fugitiuos tandem transplantat mendicos? Quemadmodum autem Philosophorum

Hæc in lucro perfecto opere sophistico, quia taliũ fumiuendulorum finis est Puluis & Cinis.

Pietas est clauis ad omniũ Arcanorũ notitiam per necessaria.

Vide Rodargiri

rum Inuidia, erga Artis & Scientiæ filios, non suæ sed DEI gloriosæ studiosos, & qui vitã ad DEI laudem ac honorem, proximi cõmodum, animæq; suæ salutem auxerunt, non extenditur: sic Adeptus seu consummatus Philosophus, Arcanorũ DEI custos, operisq; dignificationem imitatus, postquam Hermetis plusquam viginti annorum labores Nutu Dei feliciter exegit, metuens crimẽ Diuinæ Majestatis læsæ, centies atrocissimam mortẽ, omniaque supplicia subire formidabit minus, quàm maximum & locupletissimum hunc Thesaurum Terrenũ, Beneficium DEI Perfectum descendens à Patre Luminum (non aliter ac Regnum aliquod societatis impatiens) à Rege Regum, ac Domino Dominantium, omnisque iniusti vindice tremendo & horrendo, sibi soli custodiendũ concreditum, per iram aut vim qualemcunque intentatam, impiis, Filiorum Artis & Scientiæ inimicis aut indignis cum totius mundi pernicie abutendum in sempiternæ maledictionis iudiciũ, vllo modo publicare, quia scit certissimè à Sancta Trinitate & Christo cunctorũ viuorum & mortuorum iusto ac seuero Iudice se grauissimè puniendũ, cum animæ suæ damnatione æternæque salutis iactura, nisi villicationis & Talenti cõcrediti rationem sufficientem reddere possit ad formidandum, ante quod om-

BRITTOSARMATI Carmẽ in Zodiaco Piscium, cõtra sacrilegos milites in sacrarium Philosophiæ proterue & minaciter irruentes.

Nulli hominũ carnali reuelare expedit: quia maledictus eris per tanti secreti manifestationem.

Lullius: Qui publicat Artem mala morietur morte, quia à Deo solo donãdum & reuelãdum secretũ est, qui Naturam creauit & non ab al-

nec stabimus, & expauescendum Tribunal illius Maximi & Æterni iudicis (cuius Terribilis & Ineffabilis Maiestas iure omnibus mortalibus metuenda) qui tempore magni Iudicij meritorum facturus examen, nullius malefactoris opus iustificabit, & nullum benefactorem præmiis priuabit: Quãdo videlicet in die Terroris axes polorũ inhibebit, & motus Elementorum cessabunt, tunc omnia corruent, ac calor Centri, cum calore Solis cõiunctus omnem corruptionem Elementorum conflagrabit, vbi omne malum & impurum instar plumbi proijcietur cum damnatis in Abyssum, ibi omnia sulphure inextinguibili instar vitri inconsumptibilis liquidi indesinenter ardentis in æternum sine consumptione torquebũtur: Et omne quod est de virtutibus & pura Veritate ac Natura Elementorũ Ignem Cœli non extimescentium, instar essentiæ puræ, claræ, incorruptibilis, & fixæ in Terra serena resplendente Crystallina remanebit, & cum saluatis felicibus (instar Aquilæ vel Fumi ab igne excitati sursum sublatis) in æternum requiescet: Quando enim Deus voluntate sua omnia innouando mutabit, ac Crystallina reddet, tũc motus Supernæ Naturæ morabitur in illis sine corruptione, Rom. 8. sect. 19 vsq; ad 23. Lege Isaacum Holãdum in opere minerali. Vtinam magnates nostri temporis

tero: Ipse enim cui vult & quibus interest reuelari, illi reuelabit, & non aliis, quia est Donum DEI & nullius mortalis Hominu. Hiob. 34. sect. 1. Prouerb. 24. sect. 12. Apoc. 2. sect. 23. item c. 22. sect. 12. Esa. 3. sect. 10. 11. Ierem. 17. sect. 10. Item c. 52. sect. 19. Ezech. 33. sect. 20. Consummatio sæculi per Ignem. Apoc. 20. sect. 10. Mare vitreum Igni permixtum:

auro

auro & argento è subditorum suorum reditibus sufficienter ditati, partem aliquam sumptuum in piè & conscientiosè doctos rerumq; Chymicarum expertos viros erogarent, ac è Tribus illis Naturæ Familiis, Animalium, Vegetabilium & Mineralium, vnicuique idoneo & expetenti vnam saltem indagandam distribuerent, vt ex iisdem, in quibus vniuersa Medicina fundata est, Ignis separatione in sua Tria Prima selectissima eruerent mysteria medica. Conclaue Philosophicum cuiusdam Principis tali Thesauro pretiosissimo & saluberrimo refertum, etiam cum Pactoli diuitiis contenderet, siquidem instar Magnetis spectantium oculos ad patefactam occultæ Naturæ opulentiam contemplandam prouocaret & pasceret: E cuius iucundæ & insatiabilis pulchritudinis intuitu, quæ obsecro & oculorum recreatio, & admirabilis animi ad ipsum Creatorem eleuatio? Hic videre selectissimam Vegetabilium copiam Anatomia Harmonica corporis nostri correspondentem membris, vestimentis detractis mira & gratissima varietate in sua Tria manifestatam, & visibilem factam: illic Animalium: isthic Mineralium & Metallorum: DIANAM videlicet TRIVNAM nudam, tot varietatis coloribus & Formæ in vnaquaq; classe semper Triplici MERCVRIALI

Proprietas Ignis est impuritatem Elementorum separare.

Pulchritudo omnis siue corporea siue incorporea nihil aliud est quàm Diuini vultus atque Luminis splendor rebꝰ creatis insitus, per formosa corpora relucens ac refulgens, & amantes omnes instar DEI imaginis stupescere compellẽs. Quantum enim Res in se habet Luminis, tantum etiã habet Numinis.

Limpidissima, SVLPHVREA seu Oleosa Coloratissima, & SALINA candidissima resplendentē, quæ se alioquin ab inquinato mortalium intuitu vestire solet, & hominum cœtus in hac mundana scena, non nisi tecta ingredi cupit: Opus certè magno Rege & Principe dignum: FRANCISCI Primi Galliarum Regis; Philosophorū & literatorum virorum maximi Fautoris, laudabile vnum è Tribus, sed morte præuentum propositum. Et hoc Talento (reseruato sibi ad suos vsus fonte solo, riuulos verò superfluos deriuando foràs) Deo in proximo egeno & suis mēbris benefacere, an non Humanitatis & Liberalitatis opus, ac Eleemosynarij in hoc magno Hospitali Pietatis officium omni laude ac sempiterna memoria dignissimum? Et hac via in Timore DEI & Amore proximi progredientibus, sine vllo dubio Luminū Pater (à quo solo tanquam efficiente Principali & Finali omnium Creaturarum & operationum causa, omne bonum Donum post vitæ emendationem petendo, quærendo, & pulsando impetrandum est) pium & laudabile propositū (Timentium enim eum facit voluntatē) longè maioribus & fortè insperatis cumulatè coaceruaret beneficiis: Hæc enim sola semita, non tantū ad omnia Naturæ optata Arcana perueniendi est Regia, sed quod omniū potissimum ad ipsum vniuersi

Ex DEI Lumine reuelāntur secreta & abscondita patefiunt.

Sine eo enim nihil boni & perfecti attingi potest.

Ps. 145. sect. 19.

Prou. 10. sect. 24.

vniuersi opificem, quo VNO omnis BONITATIS Diuinæ OCEANO Infinito per Regenerationem (alteritate per vnitatem absorpta) in Sabbatho Sabbathorum seu Iubilæo Æterno cuius gratia creati sumus comprehenso, attigimus suffragante Diuina Clementia scopum & metam veram, cuius fruitione plenaria olim nõ aliter delectabimur: quàm ærumnosus exul & peregrinus (per varios vitæ casus, per saxa, per ignes, per sentes & vepres agitatus) legitimæ tandem patriæ restitutus: siquidem Dulcia non meruit, qui non gustauit amara: Sine Cruce & morte ad amissa bona reditus fieri nullo modo potest: nec Deus vult Hominem mortalem à se nunc peregrinantem ad immortalem beatitudinem & gloriam delicato peruenire itinere, sed per Ignem Tentationis & Tribulationis, cum tristi & amara morte, quia Coronatio & lachrymarum abstersio demum superatorum hostium victoriam subsequitur, digna enim est & maioribus præliis Vita æterna.

Quamuis autem, vt ad supremam medicinam reuertar, aduersa fortuna me honestæ syncerissimæque Veritatis semper studiosissimum multoties ad supremi illi⁹ Philosophici sacrarij

Diuina fiducia neminem ad bene agendum destituit.

Qui nouit Vnum, nouit Omnia, qui discit Multa, discit Nihil.

Sir. c.34. sect.12. 13. 14.

Beatitudo consistit in apprehensione summi Boni.

Deus est immutabilis Quies, ad quam omnes Creaturæ omni conatu anhelant & gemunt.

Leuit. c.25 Tob.12. sect.3. Sir.3. sect. 5. Prou.17. sect.3.

Sine Certamine & Pugna non peruenitur ad Patientiæ Victoriam & Coronam, per Angusta itur ad Augusta.

penetralia (non auri argentiq; faciendi gratia, siquidem postposita habendi satagentiâ pauco contenti sat diuites sunt, sed ardore quodam medicinæ Veræ consequendæ & iusto admirandorum DEI operum desiderio) frustra licet aspirantem, & anhelantem non solum deduxerit, sed nescio quo meo sinistro & infelicissimo fato etiam factum fuerit, vt quo feruentiori conatu animi, secretissima illa studia sectatus fuerim auidius, eò obtrectante maleuolorum Inuidia & Fortunæ fructibus hactenus iactatus fuerim acerbius, æquitatis necessitas exigit, quandiu vlterius non datur, ipsa me tantæ Rei cogitatione sola & recordatione saltem consoler. Quid, cui, quando, & quantum, nouit ipse Deus, cuius Nomen glorificetur, & in Æternum sit benedictum: qui sæpe bonus auertit, poterant quæ forte nocere: nec vitam illorum miseram expetendam esse reor, quibus felicitas damno cessit & nocumentum inde susceperunt, vnde beneficium debebant reportare, & qui summa in fortuna, vbi iam felicitatem illis Fatorum indulgentia maiorem tribuere vix vllam potuisset, propter compedes iniectas fortunam desiderant: & quibus Deus quædam largitur ad pœnam iratus, quæ beneficij loco negare solet propitius. Attamen cum opera DEI sint annuncianda, & celebranda, & vt hoc monu-

Num. cap. sect. 33.
Psal. 78. sect. 31.
Ps. 104. 105.
Tob 12. sect. 7.

monumento relicto constet olim, nostri quoque sæculi hominibus felicitatem suam posteris non inuidentibus Beneficentiam illam Diuinam non fuisse negatam, in Veritatis attestationem & subsidium, non possum hoc loco non meminisse singularis illius Diuinæ erga me Clementiæ, quod mihi non sine manifesto superum fauore ceu oculato testi, in peregrinationibus meis isthæc fortuna, compluribus expetentibus denegata, contigerit, vt illam intueri & gustare licuerit, apud Magnum aliquem, cui in æternum bene sIt, & Cumprimis egregium HeIioc Antharum borEaLem, nunc in Christo quiescentem: cuiuSmodi lENtis DenIque consueVerunt latitare tempOrum currIcVlis. Vnde diu maximo Naturæ per artem miraculo cum stupore attonitus, inter varias & multiplices Inferioris Astronomiæ metamorphoses (via Antiquorum Humida nondum tamen intensè ad Basilisci oculum exaltata) in frigido factas, mihi hoc vnum prodigium, omnium mirabilium separans admirationem, cum primis stupendum & spectatu dignissimum fuit, quod vnica illius Laticis exhibita gutta (in qua tanquam penuario omnium corporum Cœlestium & Terrestrium dispersæ virtutis admirando artificio inuisibiliter conseruatæ, imò in qua totus mundus Astralicè concentratus erat)

Basiliscus Philosophicus instar Fulguris repentè & ex improuiso comburit quodcunque metallis imperfectum, & subito aliam formam nouam producit.

Meritò igitur Indagatio illius omnibus Veritatis studiosis deberet esse commendatissima.

hominē deploratæ valetudinis & morti vicinū ſua Ignea, Aſtrali & Cæleſti Natura inuiſibili influendo Cordi radiū Vitæ Naturalis, Vitæq; organa renouando, & defunctam Naturam (per accidentium ægritudinem cauſantium remotionem) reparando, vna nocte ad firmā & perfectam reuocarit incolumitatem: Corpora enim Humana ſubitò & quaſi miraculosè à quibuſcunq; infirmitatibus deſperatis (ſecundū Deum videlicet, nā multi morbi ſunt innata pœna Diuina, quorum curatio in Natura nō quærenda) Regalis hæc, & omnium aliarum medicinarum Imperatrix reſurgere facit: ſiquidem totus hic nouus mundus regeneratus, paruum veterem corruptibilem mundū hoc eſt Hominem virtute Regenerationis ſuæ renouare, quicquid in Humano corpore læſum reſtaurare, ſuperfluum conſumere, defectum reſarcire, & totum microcoſmum in verum Temperamentum reducere, & in illo conſeruare potis eſt, vſque ad præfinitum mortis Terminum, ob peccata mortalibus impoſitum.

Contra mortem nullus medicus, niſi Chriſtus.

Eodem Spiritu mundi, eodem Calore Solis & Lunæ, quo humana corpora, ab infirmitatibus & accidentibus mundantur etiam metalla imperfecta & impura, abſque nouo generationis & corruptionis motu, per ſolum alterationis modum, & accidentium, eorum ægritudinem cau-

causantium remotionem (cum metalla non specie, sed accidentibus saltem differant) Veræ Sanitati, quæ est aureitas, restituuntur.

Vulgaribus nostris, emunctæ licet naris Athenienſibus, has Vulcanicas metamorphoses, & hanc DEI Virtutem Naturæ coniunctam neſcientibus, ac medicinæ Ethnicæ admiratoribus, qui excuſandæ inſcitiæ ſuæ cauſa ineptesatis Prudentum dicta pro fabulis & figmentis habent, non mirum, cum intellectus intelligentium, nullis præceptis aut traditionibus fatuorum hominum obfuſcatus, vix apprehendere valeat, ſi hoc propter tantorum myſteriorum proclamatam incertitudinem videbitur vt ignorantibus & merito non notificandũ ſecretum incredibile (quamuis vero verius ſit) quia de Calore SOLIS & LVNÆ *in ſua vita nil audiuerũt vnquam: multo minus quod Magiæ Mechanicæ beneficio Elementorum* TERRÆ *ſupra aquam natare poſſit. Hoc ſcire vere Philoſophicum eſt, medico Aſtrali cumprimis neceſſarium, quorũ nullus ad vllam mirabilium effectuum operationem vel cognitionem pertingere, nec niſi huic Scientiæ adhæreat de ſua arte certus eſſe poteſt, præſertim in deſperatarum infirmitatum noſtri corporis cura, quatuor videlicet omnium morborum monarchis, Epilepſia, Podagra, Hydrope, Lepra. Hæc quatuor*

Hæc dubitatio incredula, quia pauci reperiuntur, qui firma conſcientia credunt artem eſſe veram, lucro potius quàm damno vt antea maioribus ſic deinceps poſteris omnibus cedet: Ea enim ratione proſpicit Deus vere Philoſophantium ſecuritati.

Exod. 31. ſect. 20. Hiob. 14. ſect. 19.

summa morborum genera Paracelsus operibus demõstrans se à Deo medicinam edoctum, cum Christi non Dæmonis adiutorio mirifica arte sustulit, non vbuiis & tritis nostris Medicinis purgantibus, sed paucissimis concessis Restaurantibus seu regenerãtibus, quibus Natura renouata postea omnia noxia sua sponte expellit, sicuti Epitaphium ipsius, Salisburgi, posteritati veraciter, satis superq; testatur. Omnes infirmitates prouenientes ex humorum corruptione quãtumcunq; graues & desperatæ curæ hac medicina vniuersali (instar dolabri dedolantis omnis generis ligna) sanãtur, nisi infirmus fuerit in vltimo Termino sibi à supremo Ente cõstituto: vel morbus præter Naturam à Deo pœnæ loco, & afflictionis singularis, immissus. Nemo autem hoc peculiare ac cæleste Donum, vt supra dictum, vsurpare potest, nisi ii, cui Deus ipse cõtulerit, qui solus & obscuritatẽ horũ mysteriorum illuminat & claritatem offuscat, vt neq; planissima quis intelligat, nisi ab ipso illuminatus fuerit, neque obscurissima quæq; non consequatur, si ab ipso illustrata fuerint: Tanta enim facultas à summi creatoris affluẽti & peculiari Gratiâ, venit. Ideo Lullius diuinus ille & perfectissimus Philosophus, meritò cõcludit, oportere inter Artistã & Deum causam primã, absque contrarietate cõcordantium esse, vt primus

Non est Christianum Diabolo maiorem possibilitatem & vim ascribere, quã Infinitæ Diuinæ Sapientiæ & Omnipotentiæ.

Verorum medicorũ præcipuum Fũdamentum & Scopus, quia non prima sed secunda natiuitas conducit.

mus motor, tãquam Forma principalis moueat Intelligentiam id est Artistæ Animam, ad veram Intelligentiam, vt patefiat sibi id, quod est occultum in magisterio huius artis. Benedictus erit ille, cui Dominus Deus inspirare volet Dona gratiæ suæ: Nam Dominus est Cœli, qui scit Corillius in quibus Forma & modo vellet vti. Videmus nihilominus peccari interdum non solum ingratitudine erga Deum, verum etiam miris & Adepto Philosopho indignis erga immeritum proximum technis: quibus olim aliquot clarissimi viri & nostro sæculo duo diuersarum nationũ manifestati Philosophi, dona Dei contra horrendissima Philosophorum Anathemata abutentes, sibi postea (siquidem quilibet secundum dexteritatem suam à spiritu sydereo causatam ac excitatam suæ fortunæ faber est) cum perenni Nominis sui dedecore, iuxta immeritam Verissimæ Artis Philosophicæ proclamationem, dolendum & commiserandum attraxerunt exitium, DEI iusti Vindicis Ira (tam ob arrogantiam, superbiam, loquacitatem pœna & pœnitentia concomitantibus prouocantem, quam ob impostrarum fraudes ad primi silentij Harpocratici, securitatis suæ gratia vicissim tegendam commissas) miserè consumpti & refrænati.

Origo magisterij Philosophici.

Secus faciunt plurimi qui de patefactione quãuis imaginaria saltem apud alios gloriãtur, & ita suæ credulitate ac persuasione

Antiquiores illi peritiores q̃ felici sydere

se impediunt, quo minus discendo vlterius proficere possint.

Deus primo sæculo se per Lumen Naturæ manifestauit.

nati Philosophi, Hermetis scientiæ inuentoris filij, apud quos nil Veritate antiquius, nil turpius Falsitate atque deceptione, & quibus semper sine teste multitudinis imperitæ tutius operæ pretium fuit in Receptu esse, *quàm* Fronte *videri aut haberi: quique sui memoriam nulla labe contaminatam ad posteros transmittere conati sunt, non vt multi nimium creduli opinantur, quod imaginationibus suis friuolis decepti, alios vicissim voluerint decipere, quod non cadit in virum probum: Hi inquã Naturæ nõ publici sed occulti Secretarij, in Naturali Lumine in ipsis vigente, pro viribus sibi diuinitus concessis Rationẽ ducem optimum secuti, omnes summa, tũ animi, tum corporis, intentione ad Virtutis vnum eundemq; potius tendẽtes scopum, nil maioris esse gloriæ sunt arbitrati, quàm prudenter & Quieto Silentio iuxta DEI Timorẽ & Amorem proximi* Mente *rectè* Sana *in* Corpore Sano *tranquillè gaudere posse: Hæc est Philosophia Adepta, quam Paracelsus ex Tinctura Physicorum explicat Vitam diuturnam & sanam absque omni infirmitate, vsque ad mortem Naturalem, eiusque vitæ longæ honestam sustentationem in hac scilicet miseriarum valle, vt scilicet DEO absque indigentia & proximi detrimento inseruire possimus: Hanc quidem felicitatem, multa licet*

sint

sint animi & diuturna quadam auiditate venati plurimi: eandem tamen nec alio in medio, nec artibus vllis se adepturos vnquam, nisi per admirandam abstrusissimamq; complexionem quandam omnium totius Creaturæ in vnica quadam massa confluentium & concurrentium virtutum (Viâ saltem Regiâ illa ac Ratione Philosophica præstandam) existimarunt: Omnibus his virtutibus spiritualibus, actiuisque qualitatibus, magno ingenij Artisq; beneficio instar mundi minoris in vnam Massam (quam Lapidem seu Puluerem suũ vocare consueuere) coaceruatis & concentratis (vnita siquidẽ vis fortior dispersa) præter MENTIS *suauissimam quandam & mirabilem illustrationem (est enim Lux Naturæ in Tenebris mundi coruscans) omnium item rerũ Naturalium & Cœlestium secretorum scientiam, operationemq; perfectam, imo iuxta omnium Rerum effluentem Abundantiã, Sanitatis beneficium legitimo huius summi & admirãdi Magisterij vsu ad miraculum vsque consecuti sunt: Cuius in suis monumẽtis scriptis nostri prædecessores Philosophi, in schola Hermetis enutriti, licet in reticendo artis secreto, constanti Taciturnitate planè elingues (scientes videlicet quibus periculis artium arduarum Indagatores & Secretarij Naturæ publici sint obnoxij, vt semper*

Artis industria Naturæ defectus vt suppleatur necesse est, cum Natura ad sui perfectionem semper tẽdat, laborat & anhelet, ipsa sua indole. Prou. 3. sect. 6.

Sub Anathematis pœna, non sunt ausi loqui nisi in pictura verborum Ænigmaticorum, quia non habebant licentiam à magistro Naturæ, ne sibi ipsis periculum accerserent, aliisque maleficij ansam præberent.

Prou.10. sect.10.

Excitat motum in corporibus, & viuificat Elementa, viuificantur autem Elementa cum in actu suum excitantur: nam Vita Naturalis nil aliud est, quam actus Elementorum.

de salute vel quiete desperabũdi, peruagari cogantur) hanc tamen Rationem tradere solent: quod summa illa Medicina per artificium Natura sagaci Scientiæ Magistra cooperante, vt iam dictum, præparata, sit Vita & Lux illuminans & viuificans Balsamum nostrum, hoc est vitæ spiritum seu vaporem cœlestem nõ visibilem: sit Vitæ nostræ Essentia: Quinta Essentia ex 4. Elementis cõposita, in qua sunt actualiter omnia Elementa, cum omnibus suis actibus, cum concordantia maxima, æquatione vera, secundum omnem Naturæ possibilitatem æquata, & Catena aurea ligata, absque aliqua contrarietate: sed omnia aggregata in tam subtili Materia & Forma tam subtili, & tam simplicitati propinqua respectiuo modo, sicuti in Fulgure & in Basilisci oculo, vt per Experientiã patet, in curatione morborum & metallorum metamorphosi: Hæc res ita se habet respectu quatuor qualitatum corporis, sicut se habet Cœlum incorruptibile respectu 4. Elementorum. Hanc Quintam Essentiam vitæ radicem creauit Altissimus in Natura, ad conseruationẽ quatuor qualitatum corporis Humani, sicuti Cœlum ad conseruationem vniuersi. Est Ignis cœlestis non vrens, anima & vita Creaturarum omniũ: subiectũ in quo præter Elementorũ vires & operationes, omnes Firmamenti,

Vita Rerum Naturalium est Lucis Idealis vnio, cum Cœlo Terraque pariter Idealibus.

etiam

etiam cœlestes virtutes tam stellarum Fixarum, quàm Planetarum, inuisibili modo infunduntur & imprimuntur, siquidem omniũ corporum cœlestium Influxus, qui sublunaribus vnicuiq; particulatim communicantur, hi in hoc vno concentrantur: Theatrum secretorum Luminis Naturæ totius: Speculum mysteriorum DEI, & Miraculum vniuersæ Naturæ: Totius mundi machinæ Quinta Essentia, & totus mundus Regeneratus, in quo totius Naturæ Thesaurus iacet, Subiectum & Instrumentum omnium Virtutum Naturalium & Transnaturalium: Filius SOLIS & LVNÆ, qui suo ascensu in Cœlum & descensu in Terram omnes vires superiorum & inferiorum adeptus est: Habitaculum omnium Formarum metallicarum, mineralium & Vegetabilium, à DEO sub LVNÆ globo creatarum: Imo quod sit vere spiritus vitæ penetrans omnes alios spiritus, cum spiritu corporis nostri planè vnus & idem: Vinculum inter Corpus & Animam, quo delectatur illud supercœleste, retineturq; ne fugiat à corporeo carcere, vt enim pax fiat inter istos inimicos Animam & corpus, Balsamo vitæ medio opus est ab Externis petito, quo internũ instauretur ad retinendum vel sustentandum

Hac ex arte omnium penè rerum notitia, & hoc in Lapide vniuersa rerũ natura elucet.

Tinctura est Q. Essentia de microcosmo ad primum perfectissimũ esse & vnarium numerum Cabalisticũ quam proximè accedit.

Vocat Balsamũ perfectum, perpetuũ, Catholicon Physicorũ: Defensiuum senectutis, medicamentum vniuersale, quod instar ignis inuisibilis omnes morbos consumit. Hanc Q. Essentiam Animarum mediam Naturam. Veteres illi Rerum consultissimi cognouerunt.

Ignem Vitæ longæ, sine quo fomite recedit à corpore non secus atq; à lychno flamma, deficiente oleo: Materia simplicissima generata à Domino Opt. Max. ex spiritu Mũdi, ad restaurationem & conseruationem Humanæ Naturæ, cunctis nostri tẽporis medicis prorsus incognita: Non enim in Scholis illorum prouenit, qui Templum Apollinis non per debitum ostium, sed per Tectum deuium irruentes, sedem illius occuparunt, veluti Scribæ olim & Pharisæi sedem Moysis: Et dum scientiarũ claues in captiuitate iniqua detinent; suis placitis nihil efficiunt aliud quàm vt sinistrè docentes, ipsi non ingrediantur Naturæ Academiam, & alios rectè discendo ingredi cupientes, suis dehortationibus pernitiosis in laudabili remorẽtur cursu, ita vt nunquam ad Veritatis cognitionẽ perueniant, & vbinam ea lateat, nescire cogantur: Quia verò omnium morborum corporalium origo vera secũdum saniores medicos est Naturalis proportionis Primorum Trium enormitas (seu vt cum medicorum vulgo loquar Immoderatio & intemperies quatuor Elementorum seu Humorum) ex quibus corpus Humanum compositum ægrotat & bene habet: hæc autem supradicta medicina, quæ in se ipsa est Creationis nostræ materia, sit congenea & vniformis substantiæ, in æqualitate cõsistens, Anima subtilissima,

tilissima, secreta à fæcibus & veluti simplex Elementorum substantia, Quintum esse seu Virtus Quinta de puriori Essentia quatuor Elemētorum resultans, purificata, incorruptibilis, comparatur cœlo, nec admittit vllū malignum spiritum, sed fugiunt ab illa: Et quia Temperatæ corruptioni seu putrefactioni minimum obnoxia est, ideò quantum per Naturam possibile est omnem corruptibilitatem accidentalem, è qua infirmitas prouenire potest, expellit, ac per omnia membra interiorem instaurat vigorem, morbosq; Trium Principiorum exaltatione factos, reconciliatione iterum curat: Sanitas Hominis in concordantia & vnione Trium substantiarum Primarū consistit: vbi verò exaltantur & per Astra incenduntur, sequuntur bella intestina: Et quia Tres Primæ substantiæ morborum volatiles sunt, Ignis Essentiæ morbum consumentis, & purū ab impuro separantis cedunt. Insuper illa Virtus Quinta corporis Humani Elementa seu Humores in pace & fœdere Harmonico colligat, & inæquales æquādo ad verum Temperamentum reducit, caloremq; insitum ac humidum substantificum corroborat, Vitæ oleum & igniculum cœlesti suo vigore in æqualitate conseruat (quandiu enim Radi.

Quando Elementa purificata reducūtur ad puram & æqualē simplicitatem, tūc habetur Medicina prolongandi vitā, quia sic Elemēta sunt æqualia: nā inæqualitas & dominium vnius in alterum generat morbos.

Sanitas consistit in Temperato corpore.

Nemini videatur mirum, quod ad Solis cœlestis Lutum desiccātis & Ceram liquefacientis exemplum, actus solus vnius Rei, non quo ad se, sed secundum Recipientis Naturam variè diuersificatur.

calis Humor, Balsamus Vitalis, & Vitæ nostræ Nectar pretiosissimũ, siquidẽ confortatiua vis corporis Humani & Animalium ex spiritu Vitæ procedit, manet in sua quantitate, nõ sentitur morbus) ægrumq; sanitati ac temperiei restituit, Naturam suã suo in esse retinet, & Nectar Vitæ nostræ in bono & laudabili conseruat Temperamento, sicq; ad mortẽ vsque Naturalem (id est, ad eum vitæ Terminum: quem Omnipotens Deus Homini propter inobedientiam tam primi parentis, quã cuiusque propriam instituit) morbo tutum atque integrum cum Iuuentutis nitore & tempore consistendi (quæ est ætas Pulchritudinis & Fortitudinis Humanæ) conseruabit prædispositum Hominem, qui illa prudenter & conuenienter cum pia Nominis Domini inuocatione vsus fuerit, modò corporis constitutio & complexio eius supra modum non sit læsa. In hac ergo Qu. Essentia & Spirituali Medicina quæ est de Natura & Calore Cœli, & non nostra Mortali & corruptibili, possibile est, Verum medicinæ Fontem, Conseruationem vitæ, Restitutionem sanitatis, Renouationem iuuentutis deperditæ, & serena valetudinis optatum inuenire: ac Naturaliter loquendo, nulla est in toto mundo hâc verâ Philosophorũ Theriacâ melior Medicina Balsamica, quæ instar Elixiris vitæ superlatiua & vltima corporis

Humani

Humani consolatio est, omnes actiuitates cõseruans in Natura Humana & vires ex Naturæ defectu diminutas restaurans: In omni enim genere vnum quid est, quod primũ in eo genere gradũ tenet, quia ergo hæc Medicina genita est ex incorruptibiliori & efficaciori materia, quæ sub cœlo sit, Anima vel Spiritu mũdi, nimirũ omnium Cœlestium, & Terrestrium vires in se continente, ideo primum teneat gradum in ordine medicinarum, & hac vtens Homo, cum aliorum ciborum moderatione, poterit ad veterum Patrũ ætates accedere. Ex duobus SOLIS & LVNÆ *fontibus, vt docte disserit* Suchtenius, *oritur Spiritus mũdanus Naturalis & Vitalis cuncta permeans Entia, omnibus vitã & consistentiam præbens, per quem vt mediatorem omnis occulta proprietas, omnis virtus, omnis vita propagatur in inferiora corpora, in herbas, in metalla, in lapides, in animalia; ita vt nihil sit in toto mũdo quod huius spiritus scintillã careat vel carere possit. Hic spiritus Cœlestis, cum Naturali nostro spiritu vnus & idem, cùm in nostro corpore fuerit in debito statu nõ diminutus aut per res extraneas impeditus, est Calor iste noster Naturalis, quo omnis Res ad sustentationẽ & multiplicationẽ indiuiduorũ digeritur: Digerit enim nutrimentum ab Homine assumptum, & generat bonũ sanguinem*

Calor Naturalis, quo digeritur omnis Res ad sustentationem, & multiplicationem Indiuiduorum est Calor Solis & Lunæ. Spiritus est Vita & Balsamus omnium Rerum Naturalium. Vita Hominis est Astralis Balsam^s, Impressio Balsamica, Cœlestis & inuisibilis Ignis, Aër Inclusus, & Tingens, Spiritus Salis.

in omnibus membris: Sanguine existente puro, existit, & spiritus Cordis vitalis fortis, purus & sanus, sicq; totum corpus rectè & sanè viuit: Si verò impeditus per ægritudinem fuerit, quo minus hoc suum officium faciat, sequitur mala decoctio nutrimenti: Inde generatio impuri sanguinis, ex hoc spiritus Cordis vitalis debilitatur. Vnde oritur Senectus obliuionis domus, tandem sequitur plenaria exstinctio, consumptio & dissipatio spiritus illius quæ Mors est Naturalis: Vt ergo consumptio & dissipatio dicti spiritus (quatenus per Naturam licet) vitetur, augendus & confortandus erit spiritus ac calor iste in corporibus Humanis existens Naturalis sic diminutus vel impeditus, quò fortius & melius suo officio fungatur.

Cùm autem omne agens cùm agere cœperit, non ad inferius seipso mouet, sed ad sui par, simile & consentaneum: Confortatio etiam hæc fieri debebit per suum simile, nempe per Calorem illum Cœlestem Solis & Lunæ, aliorumq; Planetarum, vel cum rebus iis, in quibus Virtus SOLIS & LVNÆ *potentissima est, plurimumq; abundat, minusve cohibetur à materia: Hæ enim res citius & perfectius agunt, promptiusq; generant sibi simile: Imo quod facilius etiam ex istis spiritus vel Ignis iste supernus per artificiũ elicitur: cuius propria sunt Calor, non*

Spiritus mundi seu Cœlestis & Naturalis spiritus nostri corporis est vnus & idem spiritus

vrens

vrens vt Elementalis, ſed omnia fœcundans, & Lux omnibus vitam tribuens. Ignis autem Elementalis & Inferioris propria ſunt Calor ardens, omnia conſumens, & obſcuritas ſterilitate cuncta replens.

Excluditur ergo hic iſte, ſimul etiam cũ eo omnia diuerſa vel cõtraria, qualia ſunt omnia Elementa Inferiora. Hæc enim & alia omnia, quæ in ſe Naturalem compoſitionem includunt (quatenus adhuc craſſiori materiæ immerſa nondum ab ea ſeparata ſunt) corruptioni & tranſmutationi ſunt ſubiecta: Conſeruantia verò medicamina & admodum durabilia eſſe debent, & à corruptione remota: Nã cùm Humanum corpus à corruptione ſeruare debeant, ea inprimis durabilia ſint oportet, ſecus magis corrumperent, quàm ſeruarent. Addo, quod vanum eſſet per rem putridam & corruptibilem, corpus corruptibile velle conſeruare. Infirmum ſanare per rem infirmam, Rem formare per rem deformitati ſubiectam. Omne enim corruptibile infirmum & debile additum ſuo ſimili, coaugmẽtat illud, & ſic corruptibilitas illa augetur, & non diminuitur, vti videmus multos, & quidẽ plurimos noſtræ ætatis medicos craſſis & corporalibus ſuis medicamentorum compoſitionibus Hominem ſanum, & à morbis immunem reddere fruſtrà conari: Altior namq;

tus: Ergo Calor Solis & Luna generatus ex ipſo ictu ſpiritus, eſt res magis decocta, & per conſequens magis perfecta.

Vnum ſimile additum ſuo ſimili facit illud magis ſimile.

Spiritus Vitalis in Homine & Elemẽtalis est vnus spiritus.

Calidum Innatũ & Humidũ primigenium microcosmicum à calore & Humore Solis & Lunæ macrocosmico sustentantur, tanquam vno, eodémque Cœlo illo & Naturali nostro spiritu.

hic speculatio requiritur: Morbi enim cùm sint non corporales, sed spirituales vtpote in spiritibus delitescentes, medicamina etiam poscunt spiritualia. Volentibus igitur in iuuenibus spiritum istum vitalem (qui est humidum & Calidum Radicale, Mumia innata, & sedem in medio Hominis corde habet, tãquam sustentaculum omnis vitæ nostræ) conseruare, in senibus verò languentem restaurare, & eos velut ad iuuentutem reducere, quoad vires, sicq; vitam Hominis in summam sanitatem adducere, opus erit quærere nõ Elementalem, sed Calorem illum Cœlestem Solis & Lunæ, habitantem in incorruptibiliori substãtia sub lunæ globo reperibili, hunc calori vel spiritui nostro similẽ reddere, quod sit, cùm in medicinam & cibũ suauissimum præparatus fuerit, ita vt per os assumptus, statim per humanum corpus penetret, omnem rem, maximè carnem sibi vnitam teneat incorruptam, virtutem & spiritum vitæ nutriat, augeat & restauret, omne crudum digerat, omnem excessum cuiuscunque qualitatis amputet, humidum naturale faciat abundare, & calorem vel Ignem Naturalem debilem cõfortari, inflammari & augmentari procuret.

Par. Tinctura Balsamum ita mundi-

Hoc veri medici & sanioris Philosophi erit officium: Sic enim corpus nostrum sine corruptione seruare, senectutem retardare, floridam iuuen-

iuuentutem in vigore vsque ad extremum vitæ finem retinere, & nisi peccati stipendium obstaret, in æterna sanitate conseruare, & ab interitu tueri posset. Paracelsus vocat Elementum IGNIS, *quod instar solis Terreni seu inferioris Firmamẽti in omnibus morbis tollendis, & frigidis demortuis membris refocillandis sit summum Arcanum, operatur enim ille Ignis Essentialis in corpore vt Flamma & vrtica extra corpus. Cuius etiam (vt hoc loco ab iusta ac iniusta calumnia meritò vindicetur) hæc fuit mens, vbi de perfecti huius Ignis Vitæ viribus agit, vt Balsamus Naturæ, Mumia Balsamica, Vitale Corpus, Liquor vitæ, Humor natiuus seu Radicalis, quem Spiritus Vitæ agit, restauretur, confortetur, ac conseruetur quasi incorruptus vsque ad extremam eius consumptionem, id est, ad vltimum Vitæ spiritum absque vlla ægritudine, dolore & molestia, quod ipsum tamen in aliorum deploratis & desperatis morbis sanandis ab illo ad miraculum præstitum, ob* VENENVM *toties sibi ab inuidis & inhumanis aduersariis oblatum in suo corpore diutius præstare impeditus fuit, (immatura si quidem & violenta hausti Veneni morte sublatus Naturalem Terminum Vitæ assecutus est) non autem vt multi suo alienissimo commẽto malitiosè cauillãtur, quod præsumptuosè*

fiat, vt etiam proles hæreditaria in decima progenie sentiat effectum sanitatis.

Humores vitæ spiritum vitæ nutriunt. Vide apud Par. in Tomo quinto inter Fragmenta medica. fol. 61.

Desinite ergo impostori culpare Paracelsum, quod longitudinem vitæ alius pollicitus sit & ipse vix iustã attigerit ætatem.

sibi sua hac medicina aditum & viam ad Immortalem corporis sanitatem cum suis Antecessoribus demortuis Philosophis in hoc impio mundo & vera miseriarum valle sternere voluerit, quod ipsis vt peregrinis & aduenis huius mundi ne per somnium in mentem venit. DEVS omnium Creaturarum Centrum est, cui quo quis propinquior, eò beatior & minus variabilis & mutabilis est: Quô verò quid magis ab isto Centro seu vno, voluntate scilicet DEI immutabili, recedit ad Creaturarum circumferentiam, varietatem & pluralitatem, eò infelicius, imperfectius & mutabilius est: In vnitate est Beatitudo, non in circũferentia, in Christo est pax, quies animarum, non in mundo. Qui ergo per immensam Bonitatem DEI, nos sine intermissione præcurrentem, oblitus omnium Rerum, & relictis sensibilibus & Temporalibus in transitu saltem vtendis, vnitus fuerit isti vni Centro, iuuenescit magis, quàm senescit: Et hæc est vera Cabalistarũ, & Paracelsi Vita lõga, toties votis & sancta spe in suis hymnis & soliloquiis expetita, Vita Enoch digna: sicut è contra, qui huic vnitissimæ Fontali & vnicæ vnitati per adhæsionem non vnitur, necesse est perire in æternum, ac per mortem secundam

Eiusmodi plura comminiscuntur & redarguunt è malitiosa ignorantia, qua nusquã somniauit Paracelsus.

Vltra murum Paradisi seu Æternitatis Horizontem videndus est Deus, qui est proprius locus contemplantium.

Qui vnitus cum Deo in Cẽtro manet instar DEI & Angelorũ non senescit.

In vanum exurgent

Paracelsi cortices exurgere consueti qui hanc interpretationem clamabunt esse coactionem & longius petitam.

cundam separari à Luce & Vita, conijciq; in Exteriores Caliginosi mundi Tenebras, quæ carentia conspectus DEI, omnium pœnarum acerbissima est.

Omnium rerum cognoscere opificem ipsum Deum, & in illum tota similitudinis imagine ceu essentiali quodam contactu sine vinculo transire, quo ipse transformeris, efficiarisque Deus, ea demum Vera solidaq; Philosophia. Igitur Adeptorum Philosophorum, quorũ ex saturitate Vitæ Terrenæ πολίτευμα in cœlo est, quibus vnum est in omnibus Omnia, & Omnia sunt in vno vnũ: quiq; hæc transitoria semper sinistro, & cœlum dextro intuentur oculo: horum inquam MENS à superiori cauillo longè semper remota & aliena fuit. Dum enim relicto post tergũ Mundo in maligno posito, meditatione tranquilla & religiosa, è corporis sui sepulchro seu è mortuis Tenebrarum operibus Diuina cooperante gratia excitati, potuerunt Lumina Cordis aperire, & per separationẽ Mẽtis à Terrenis obstaculis in se ipso, in Sabbatho Cordis ad Deum diuerti, & Beatissimo Spectaculo vno videlicet ac simplici ab intra intuitu, Essentiali quodam Diuinitatis contactu, Omnia videre in vno, & in DEI Lumine tanquam æternitatis speculo contemplari pulchritudinem Summi Boni, Creaturæ Veteri incom-

Rom.6. ad Col.23.

Mysteriũ Matrimonij Diuinũ cum Homine.

Huius radij seu veri lapidis cœlestis accessu omnes sordes purificantur, tenebra ignorantia depelluntur.

Sir.1°. sect.8.

Ps. 90. sect.10.

Rom.8.

Quicquid Deus non est, nihil est, & pro nihilo cõputari debet.

prehensibilem, INFORTVNIVM *putarunt; quæ in hac miseriarum & ignorantiæ valle est, moram: Inquietum enim est cor nostrum, donec relicto post tergum Nihili pulcherrimo (Tenebrarum scilicet & vmbræ mortis regione) redeamus ad* ENS ENTIVM *(à quo peregrinamur) tanquam ad præfixum scopum omnis desiderij & voluntatis, ad quem omnis creatura anhelat & suspirat. Ideò denudati ab omni Creatura & relicti, relinquunt se, & à se totaliter exeunt, spretis omnibus & corporeis, & incorporeis, ab imperfecto ad vnum & perfectum suspirando festinant, cuius cognitio & contemplatio (id quod venerãdæ canitiei Hermes sapientissimus ille ac pientissimus Philosophorum Naturaliũ Antesignanus & Primus Propheta in sua Monade etiam agnouit) est sacrum Cæleste & occultum silentium, sensuum rerumq; omnium quies, vbi tandem absoluto miseriarum, laborũ, & peregrinationum penso, vnanimi amicitia, omnes animi in vna* MENTE, *quæ est super omnem* MENTEM *ineffabili quodam modo vnum penitus euadunt. Intima DEI visio & cognitio DEI Intuitiua, quæ etiã in hoc mundo Animæ separatæ per Lumen Gratiæ contingit, si quis modo se expedire velit, ac Deo subditum reddere. Ita multi sancti viri virtute Deifici Spiritus in hac*

Lactãtius Hermetẽ non tã inter Philosophos, quam inter Sibyllas & Prophetas, vt verum Orphea commemorat.

Vnico Ictu præsentiali intuentur omnia.

hac vita primitias Resurrectionis degustarunt, & Patriæ Cœlestis prægustum senserunt. Mors videlicet illa Sanctorum spiritualis (quam Hebræi Mortis osculum vocant) in conspectu DEI pretiosa, si dici mors debeat Vitæ plenitudo: Mori oportet Mundo, Carni, Sanguini, & toti Homini Animali, qui per excessum MENTIS *velit ad hæc secretorum Penetralia ingredi, & in Paradisum intrare: Homo sola Mente viuens, vt Angelus euadit, ac toto (vt sic dixerim) pectore Deum quodammodo concipit. Scopus ad quem omnes dilectissimi, sancti & intimi Amici DEI iuxta Altissimi Imaginem seu inspirationem, & non secundum Terræ Limum viuentes tendunt, qui se ex Amore Diuino in sontem Abyssi, seu Nihilitudinis Pelagus libenter præcipitant, & per Vitam Christi Sancta Sanctorum ingrediuntur, vt in Sabbatho viuant in Requie & Beatitudine cum Deo, & sic Æternitatis Ambrosiano Nectare perenni potentur. Per Animam stantem, suam Diuinitatis Imaginem complexam seu* MENTEM DEO *per Christum vnitam actuali potimur Beatitudine.*

Exod. 33. Es. 6. 2. Cor. 11. Ps. 115. sect. 15.

Etsi vero verba producendæ vitæ Vanorum hominum esse dicantur, nec Naturæ tamen nec Rationi repugnat Hominem sibi posse suam prolongare vitam, vltra communem Homi-

Vlterior longæ vitæ extensio possibilis est: Ideo Porta Ge-

num ætatem, vsq; in magnum tempus, duas ob causas: quarum PRIMA est, quod nullus certus Terminus in NATVRALIBVS appareat constitutus, quo die nobis moriendum sit, sed hoc in nostra manu & potestate positum ac situm est, abrumpendi vitam si volumus, & sine DEI offensâ prolongandi si modo possumus, & sapientiam habemus: Loquor hîc de Naturali morte Philosophicè, quæ est tantum consumptio Naturalis Humidi & Caloris, vt demonstrabile in lychno accenso, non Theologicè de morte illa Fatali, & vltimo Termino cuilibet à DEO præfixo, quo nõ solùm Naturæ debitũ exoluere, sed pro peccatis pœnam reddere cogimur. Mors est Terminus, qui præteriri non potest, non autem dies vel hora, quia viuimus è Gratia DEI Terminum sine hora. Sicuti enim Deus nostros capillos numerauit, ita etiam annos supputat, relinquendo videlicet illos in nostra potestate: Et quia DEI beneplacitum fuit, vt Homo in sempiternum viueret, inde facilè percipi potest, ipsi quoque propter legitimã generis humani matrimonialẽ propagationem & augmentationẽ non displicere Hominis etiam in hoc mundo vitam diuturnam ac longæuam, præcipue in Timore & Seruitio Creatoris trãsactam, semper tamen citra vltimum ac Fixũ DIVINÆ *mortalibus incognitum.* PRÆDESTI-

nethliacorum vitæ metã præfigentium opinionem reijcit, affirmando eum, qui infirmitates cauet, & noxia vitat, longiorem vitam ducere posse. Par. cap. 7. Labyrinthi medicorum.

STINATIONIS *Terminum vel punctum deputatum, primis parentibus & hæredibus impositum, propter Lapsum ab Originali Iustitia, qui præteriri non potest. Quemadmodum Homo multis modis constitutum vitæ Terminum morbis circumuentum non attingere, & sic vitæ spatium abbreuiare potest: eodem modo poterit impedimenta hæc remouendo vitam prorogare, vt tandem Naturæ suæ constitutum vitæ Terminum attingat.* ALTERA *Causa est, quod Deus supra nominatam Medicinam, ad vitæ conseruationem creauit, quæ possit corpus nostrum tàm à corruptione parẽtum, quam à defectu proprij regiminis conseruare, infirmum curare, & deperditum restaurare: imò omnes morbos naturalem mortem causantes à nobis abigere, donec veniat Terribilium omnium Terribilissimum vltimata mors (quæ est Mumiæ Interitus) ab altissimo Creatore Deo in peccatorum stipendium ordinata. Ideò Paracelsus dixit, mortem ex Iliadi resolutione, per industriam medici impediri posse, at illam quæ ex Ente minime: Sicuti autem Ignis aliquis potest à nobis conseruari adiectis lignis: ita quoque vita nostra prolongari potest adhibitis Remediis & arcanis, ex fonte donorum DEI deriuatis, quibus Radicalis Humidi & Innati Caloris debilitatio ceu Ignis Ligno ali-*

Vide Par. de vita longa.
Vide Par. in lib. 8. Archid. de elixiriis.
Est conseruatio corporis Humani ab omni accidẽtali corruptione.
Mors minister Dei expectat bella nostra intestina.
Mors duplex est Iliado & Ente.
Anima perpetuitatis seu spiritus Lucis.
Perpetuus cum Luce Naturæ cõiunctus, eiusmodi cõiunctionem & vitam non sinit esse breuem.

tur atque fouetur: Hoc saltem in nobis desideratur, quod exortes sapientiæ ligna non cognoscamus, quibus vita nostra esset fouenda atque prolonganda. Adam plenus scientiæ, perfectæq; cognitionis rerum omnium Naturalium, alijq; plures coætanei eius, nostra longè frugaliorem vitam viuentes, tot sæcula attigerunt, non Natura aut proprietate Temporis, alioquin omnibus Longæuitas contigisset, sed auxilio Arcanorum & Sapientiâ paucis reuelatâ specialique à Deo hac in parte cognitione acceptâ, quæ produxerunt vitam in tot annos, vltra communem viuendi statum. Multi sancti viri, ante Diluuium Medicina vniuersali vsi sunt, quam Adam etiam habuit in sua Familia, teste Lactantio, quæ confortat Balsamum Internum & instar Ignis Homogenea congregat & his contraria Heterogenea segregat. Neque eorum standum iudiciis, qui mysteriorum Elementi Aquæ ignari, efficaciam crescentium atque frugum eluisse Diluuium somniant, seu corpora humana viribus suis per Aquam spoliata esse: Nam omnia crescentia Aquæ beneficio germinantia adhuc in eodem sunt vigore, & eadem efficacia, sicuti tempore Adami. Ideoq; nihil amplius nobis deest, præter Arcanorum cognitionem, & vsum illorum. Et ita non crescentibus, sed nobis ea cognoscendi Sapientiam

tiam Diluuium eluit. Hæc secretorum secretissima semper fuerunt occultata à vulgo Philosophantium, & maximè postquam Homines cœperunt abuti Sapientiâ, disponentes ad malum, quam Deus in salutem & vtilitatem eorundem concesserat.

Par. Hominibus in mundo se multiplicantibus, sapientibus sapientes reseruata secum sapientia manserũt in Centro, alios ipsa destitutos ablegarũt in circumferentiam.

At sicuti pauci Naturalem Terminum attingunt, ita quoq; pauci rationem prolongandi vitam norunt: Et huius rei sunt Cauſæ perplures. Nam abrumpitur vita bifariam, vel per MENTEM, vnde Mentales morbi qui sunt inuisibiles, & afficiunt nos in nostra Mente orti, vt sunt Incantatio, Imaginatio, Æstimatio, Influentia, Superstitio, qui omnes è spirituali affectione procedunt: Cõtra eiusmodi inflictus nulla corporalis custodia, aut tegumentum prodest, sed Fides resistẽs, vel aliud medium Magicum requiritur in his fascinis amoliendis, & licet cura sit difficilis, est tamen poßibilis. Et hi morbi solis medicis Adeptis cogniti, citra medicinæ Naturalis adminiculum sanantur. Inest enim Hominum animis Virtus quædam delitescens, immutandi, attrahendi, ligandi, potißimum si maximo Imaginationis, Mentis, Voluntatisq; excessu, in id, quod vel attrahere, vel immutare, vel ligare, vel impedire cupiat: Hoc illis non videtur mirum, qui sciunt operationes Magnetis Natura Antipathici,

MENS & ENS abrumpũt nobis vitam.

Non obstãte quod dicatur, actum Imaginationis esse immanẽtem, & Imaginatione vnius, corpus alterius non posse alterari.

ſpiritualiter ac inuiſibiliter faſcinantis, vires mirificas.

Ne autem ſpiritus noſter, his quinque læſionibus ſupernaturalibus inflictis, ſuffocetur, neve vita penitus abrumpatur, tũc curâ ſupernaturali & præſidio magico, citra omnem Diuini Nominis profanationem, horum Aſtra maligna auertuntur in aliud quid: Et ſic qui ex Mẽte proceſſerunt morbi, mentalem requirunt medicationem, de quibus plura apud Paracelſum in Philoſophia Sagaci: Pietas eſt ſumma medela, cuſtodia atq; cõſeruatio cõtra eiuſmodi mala, ſicuti DEI auxiliares manus in omnibus morbis ſunt ſummum præſeruatiuum. Vel abbreuiatur per ENTEM, vt per morbos Entales ſeu Corporales: Multi enim viuentes vt edant, voluptuoſamq; abundantiam Naturali neceſſitati paucis contentæ præponentes, crapula ſibi abbreuiant vitam, & reperiunt mortem in olla: Ieiunio ſanitas cõſeruatur, ac optimum Regimen ad prolongãdam vitam eſt moderata Diæta. Et hæc cura Naturalium læſionum mẽbrorum videlicet ex Enti è Naturalibus cauſis & mediis (Elementis ſcilicet & Arcanis) petenda. Nam quilibet morbi ſuam poſtulant propriam ſanationem) reſpuunt alienam: Medicationes corporales non proſunt mentalibus ſeu ſupernaturalibus, nec medicationes mẽtales

2. Reg. 4. Sir. 17. ſect. 34. c. 31. ſect. 21. 23. 24.

vtiles

vtiles esse possunt corporalibus morbis. Hoc etiam non prætereundum, quod in vtero matris sæpe corrumpamur, sæpe in partu & educatione impedimur, & multis variis accidentibus possumus detineri, quò minus ad vitæ Naturalem Terminum pertingamus, sicuti abunde in suis libris à Theophrasto notatũ est. Sed ne instituti nostri immemores latius, quàm Præfationis ratio admiserit, vagemur, hîc scribendi vela complicabo. Quicquid ergo laboribus, vigiliis, studiis & peregrinationibus lucri feci, quod tam Medicinam & Philosophiam illustrare, quàm Lumen GRATIÆ & NATVRÆ *manifestare possit (licet longe maiora sint diuina mysteria, quàm vt Humanorum verborum splendore queant illustrari) quantum diuina permisit Minerua, in hac prolixa & Admonitoria Præfatione opportunis inserui locis, & quoad licuit, quantumq; fas fuit,* Doctrinæ *Filiis & Sapientiæ hæredibus (qui secundis meditationibus prudentioribus, lotis & Animæ & linguæ manibus, relegendo hæc sine vlla superfluitate aut diminutione in* DEI *Lumine in medium allatæ sæpius per reiterationis speculationes, enucleatè ac considerato iudicio percurrent) ex intimo & penitissimo Cordis Armario candidè communicaui: siquidem non satis est scire, quod scias, sed ad publicã quoq; vili-*

Lege, perlege, relege ac reitera lectionem, nec te laboris, vt spero pœnitebit.

Propria vtilitas Reipubl. commodo non præponenda.

tatem pertinet publico scripto, quod publice intersit, palam facere, non fastum aut inanem captando gloriã, sed iuuandi studio incitatus, vt posteritati consulatur, & summa DEI *benignitas colatur, venereturq; : tum quod videam in scholis publicis maxima ex parte hodie potius eruditionis ostentãdæ, quam auditorum profectus gratia doceri : tum quod non cuilibet discendi & proficiendi cupido (siue lauta siue res angusta sit domi) ea cõtingat felicitas, quæ mihi peculiari Numinis beneficio accidit, quòd videlicet, in duabus laudatissimis & honoratissimis Familiis,* ESNÆA *in Gallia apud Boïos, &* BAPPENHEIMIA *Mareschallorũ Imperij plusquam decennium magno studiorũ meorum commodo liberaliter transegerim : Et dum generosam meæ fidei & diligentiæ cõmissam Prosapiam instituerem, factum est, vt variis medico cumprimis* LIBRVM Naturæ *(cuius quælibet regio folium est) non manibus, sed pedibus fructuose euoluere cupienti, vtilissimis peregrinationibus (maximè dum cum illustri & generoso* MAXIMILIANO *Mareschallo infelici tunc sua sorte detenti parentis ipsius* CONRADI *Antiquæ Fidei & Virtutis nunc in Christo quiescentis Heroïs liberationem sollicito) cùm nõ promiscuè literatis optatissimus contigerit congressus, quorum aditum*

Schola medica nõ tecta est lateribus, sed firmamento: ideo Codex Naturæ pedibus est euoluẽdus à perambulano ex Paracelsi mente medico.

sine

sine his adminiculis alioquin difficilem expertus essem. Accessit insuper & hoc præcipuum ac potissimum adiumentum, quod illustrissimus omniumq; literatorum obseruantia perpetua dignissimus & Heroicus Princeps CHRISTIANVS ANHALTINVS, *&c. suo plusquam singulari in Musas secretiores fauore & laudabili patrocinio, me ferendo & deponendo huic oneri planè imparem (videlicet in omnibus his præparandis, & Ignis beneficio examinandis medicamentis) sumtibus subleuarit necessariis. Quo egregio in totam Rempublicam Spagyricam studio, promerito & exemplo (aliis magnatibus hoc loco à me ad imitationem proposito) Celsitudo ipsius illustrissima, iuxta beata sumptuum præmia non solum æternam Nominis Famam & gloriam merito sibi ac iure conciliabit, verùm etiam ab exteris nationibus, omnium temporum posteritate immortalis memoriæ gratiam referet. Porrò quod ad ordinem & Dispositionem medicamentorum attinet, hanc mihi (dum suo quilibet fruitur sensu) pro genij & ingenij mei modulo ac arbitrio ita placuit instituere: Cuilibet erit integrum suas adiungere vlteriores Experientias, sibiq; pro animi sui sententia ad suos priuatos vsus amplificatam disponere aliter: Et ita non dubitabo, hanc Chymicæ Segetis*

messem, frugumq; mearum primitias, & hoc difficilis & laboriosæ diligentiæ Spagyricum munus, quo non puto me potuisse præstantius Patriæ & Reipublicæ relinquere, pia doctrina præditis (Canes & porcos ab omni virtute & gratia alienos, Scarabæos, etiam in suis sterquiliniis relinquendos non moror) futurum gratissimum, iisq; omnium maximè, qui consumpserunt suam iuuentutem cum infinitis laboribus ad prosequendam Scientiam, quiq; intelligentiæ Lumine non orbati, in Vulcani schola Spagyrica, & Hermetrita enutriti, iam antè obseruatis medicorum consuetis canonibus, tam de morborum causis, quàm de eorundem methodica curandi ratione instituenda, è probatis authoribus sufficienter edocti sunt. Non enim ad vitandam prolixitatem, hoc loco tractari potuerunt omnia: Scimus non paucas relictas esse dubitationes inexplicatas: nec mirum, Multa nescientes de multis dubitare necesse est: Et lege Philosophica cautum est, vt ipsis initiatis discipulis & inuestigationi Intelligentium, quædam sint relinquenda occulta tædia: Ita enim probantur ingenia, & idonea redduntur Philosophorum scholis. Qui potest capere capiat: Et qui non intelligit, aut discat aut os premat & taceat: Nihilominus Indagator solers Antiquæ Primæ

Non tam multa diximus, quin plura adhuc dicēda reliquerim?. Iis hæc scripta sunt, qui ingenio perspicaci & felici à Deo mentem illustratā & Animā sale sapiētiæ conditam possident.

mæ & Sacræ Philosophiæ alumnus, qui in Timore Dei, pias inclinauit aures, & Rationem seposita Phantasia bene dispositam cum subtili ingenio & profundo intellectu habuerit, oculorum non vulgari acie deprehendet & conijciet, in hoc aperto Naturæ foro (Omnipotente concedente) ex PAVCIS *significationem* MVLTORVM: *Et qui Veritatis patiens, posito liuore, candido animo ad hæc legenda accesserit, & diligenti ac considerato* MENTIS *iudicio affectibus non deprauato omnia examinauerit penitius, fores & intima vtriusque Luminis penetralia reserata fauente supremi Opificis virtute magna tandem fatebitur gratitudine, & ex omnibus prebe intellectis* ORANDO & LABORANDO *fructus sua expectatione proferet longè vberiores. Si fortè qui sint obliquæ opinionis, Veritatis nescij & morosi palati Homines, qui temeraria sua ignorantia in ingenium nostrum ingrati beneficium pro iniuria reputant, & pro merito hoc publico, ad DEI gloriam ac proximi commodum promouendum. Reipublicæ egenti sincere de manu DEI communicato, opus non habeant, illi suis superbis & temerariis censuris cum corniculæ Æsopicæ, aut farraginum consarcinationis Exprobratione (quandoquidem è palea granum eruere, verum à falso secerne-*

Sufficiunt intelligenti pauca.

re non minoris artis & felicitatis quam tædiosissimi laboris) indubitatæ experientiæ sedulitates laboriosas, alienosq; sudores (iudicent hi, quibus in re simili sudatum est) iniuste non exagitent, neque cum Timone μισανθρώπῳ *toruum videntes animum amarulentum posteritati ratificent, aut crudelem suam ac detestandam inhumanitatem, seu iniquissimum Veritatis assumptum odium insurgendo toti mundo publicent, nisi responsi loco è literatorum cœtu plane exclusi generis humani perduelles & publicæ salutis aduersarij eliminandi iure iam ante vocari velint: Illos etiam Veritatis studiosos, qui gratanter hos nostros labores, & fidelem diligentiam excipient, non deterreant: aut si possunt, dum ipsis hac vice suarum quoque Obseruationum publicandarum porrigitur ansa, fontes suos deriuent foras, ac, ne ipsis siculneæ maledictio contingat, lucem accensam sub modio depromant, & omissis otiosis logomachiis, scholasticisque quæstionibus ac disputationibus inutilibus (versatili enim & litigioso Philosopho Sceptico, cuius non veri inueniendi, sed altercandi propositum, cuique voces contentione quiduis probare ac defendere, & quiduis diluere procliue est) meo exemplo incitati & prouocati, prout bonos ac synceros Reipublicæ Medicæ & Spagyricæ*

Matth. 11. sect. 19.

gyricæ ciues decet, (siquidem Medicina perfectionis Terminum nondum assecuta est, sed multa futuris sæculis manifestanda restant) propria sua experientia proferant his meliora, & LAZARO egeno non VERBIS syllogisticis aut Leuiticis, sed Opera succurrant Samaritana. Hoc si fecerint, depositisq; maledicentis Ignauiæ signaturis, ex Fucis, inani clamore & strepitu saltem terribilibus ia Apes transplantentur, & nobiscum deinceps grata concordia, pio amore mutuisque officiis repudiata multitudine & fornicatione in vnionem & mellificium conspirent Spagyricum, præstantiámque Chymiæ aduersus Calumniantium linguas Reipsa propugnent, & bonam hanc nostram operam suo ingenio doctrinaque, sine inuidia & maledicentia, ipso opere meliorem reddere nitantur: nullum planè erit dubium, quin iuxta alias arcanas, adhuc in occulto delitescentes, scientias, Antiqua illa, Vera & Philosophica Medicina, vetustate & iniuria temporis, nostri etiam corruptissimi sæculi indignitate, (hominum peccatis haud dubie ita concurrentibus) nondum planè manifestata, breui, fauentibus superis, nitori pristino ac deperdito splendori restituatur cum saluberrimo totius generis humani

Quis enim Medicinæ finem perscrutari totis est?

commodo & debito Spagyricorum Medicorum honore, quorum opera immensum illud Misericordiæ diuinæ pelagus Instrumenti & Calami loco ad tam salutare negotium perficiendum vti voluerit. Id faxit illa sancta Triunitas, cuius Nomen ineffabile in sæculum sæculi sit benedictum.

Amen.

ILLV-